

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΤΣΙΠΡΟΣ**

Μηχανολόγος
Καθηγητής Σχολών
Εμπορικού Ναυτικού
Λασιπύργου

ΠΕΡΙ ΠΝΕΥΜΑΤΩΝ

Πνεύμα από το πνοή. Από το πνέω. Είναι το αποτέλεσμα του πνέω, του φυσώ ελαφρά. Όπως συμβαίνει, δηλαδή, όταν ο άνθρωπος αναπνέει και βγάζει τον αέρα. Η διέλευση όμως του αέρα από την αναπνευστική (ανα-πνευστική) οδό δημιουργεί ήχους. Οι ήχοι αυτοί συνδυαζόμενοι δημιουργούν λέξεις, προτάσεις και με τον τρόπο αυτό επικοινωνούμε ο ένας με τον άλλο. Θυμάμαι το δάσκαλό μου,

στο δημοτικό σχολείο, που μου μάθαινε τις δασυνόμενες λέξεις. Ο τρόπος εκμάθησης ήταν τέτοιος ώστε να δημιουργείται ομοιοκαταληξία. Αυτό καθιστούσε την απομνημόνευση πιο εύκολη.

Άγιος, άδης, αγνός
Άπαξ, άλυσος, αβρός
Άμα, αίμα, αμαρτάνω

ένα, έξι, εκατό
έδρα, έλκος, ερπετό

Ήλιος, ήβη, ησυχία
Ήφαιστος και ηλικία
Ήπατα και ήμερος

Όλες οι πιο πάνω λέξεις παίρνουν δασεία.

Μαθητής: Δηλαδή;

Δάσκαλος: Να αυτό το σημαδάκι, ε

Μαθητής: Και γιατί λέγεται δασεία και όχι κάπως αλλιώς;

Δάσκαλος: Πως δηλαδή;

Δάσκαλος: Κάτι εκφράζει

Μαθητής: Ποια η σημασία του στην αρχή της λέξης;

Δάσκαλος: Σίγουρα δεν είναι για να κάνει τη λέξη όμορφη

Μαθητής: Αν δεν έχει κανένα σκοπό τότε να βγει, να φύγει, να εξαφανιστεί

Δάσκαλος: Έχεις δίκιο, διότι τότε θα είναι μόνο για ταλαιπωρία

Μαθητής: Αν έρχεται από τους παλαιούς τότε θα έχει κάποιο λόγο η ύπαρξή του

Δάσκαλος: Νομίζω ότι τυποθετήθηκε τότε που η ελληνική γλώσσα άρχισε να διαδίδεται στους βαρβάρους Μαθητής: Μήπως δήλωνε κάτι το οποίο βοηθούσε τους βαρβάρους να προφέρουν σωστά τις λέξεις;

Δάσκαλος: Ναι αυτό είναι!! Λέγεται πνεύμα δασύ για να δηλώσει ότι ο ήχος είναι πυκνός (δασύς, δάσος,...)

Μαθητής: Δηλαδή, δάσκαλε, η φωνή μου καθώς θα πω την λέξη άγιος ή ένα ή ήλιος στην αρχή θα είναι δασιά (δασεία, παχιά, πυκνή)!!

Δάσκαλος: Μάλιστα παιδί μου

Μαθητής: Δηλαδή, κύριε, όταν λέμε παίρνει δασεία εννοούμε ότι θα προφέρουμε τη συλλαβή με δασεία φωνή;

Δάσκαλος: Βέβαια!

Μαθητής: Δηλαδή αν κάποιος ομιλεί με τέτοιο τρόπο δεν χρειάζεται να βάζει αυτό το σημαδάκι;

Δάσκαλος: Δεν χρειάζεται παιδί μου

Μαθητής: Ούτε να μάθει απ'έξω τις δασυνόμενες λέξεις;

Δάσκαλος: Ούτε παιδί μου

Μαθητής: Δηλαδή, κύριε, και το άλλο πνεύμα δηλώνει κάτι το αντίστοιχο;

Δάσκαλος: Εννοείς την 'ψιλή';

Μαθητής: Μάλιστα

Δάσκαλος: Αυτό δηλώνει έλλειψη δασείας φωνής

Μαθητής: Δηλαδή;

Δάσκαλος: Όχι δασεία (παχιά, πυκνή) φωνή αλλά πιο ψιλή (λεπτή)

Μαθητής: Αντιλαμβάνομαι πως αν προφέρω με δασεία ή ψιλή φωνή τις συλλαβές στην αρχή των λέξεων τότε δεν πρέπει να απομνημονεύσω τις δασυνόμενες

Δάσκαλος: Νομίζω ότι αντιλαμβάνεσαι τα σωστά

Μαθητής: Και αυτοί που δεν δημιουργούν στη φωνή τους πνεύμα δασύ ή ψιλό καθώς προφέρουν τις λέξεις τι θα κάνουν;

Δάσκαλος:...